

ZAKLJUČCI

MOGU I HOĆU - PROTIV SIROMAŠTVA

*Borba protiv siromaštva razvojem
sistema vrednosti putem medija*

Javna rasprava povodom Međunarodnog dana borbe protiv siromaštva

Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine

17.10.2007.

FRNPS
CSE.

MESTO

Novi Sad, Skupština AP Vojvodine, 17. oktobar 2007.

ORGANIZATORI

Fond za razvoj neprofitnog sektora AP Vojvodine
Centar za savremenu edukaciju

UVODNIČARI

- ✓ dr Dušan Marinković, predsednik Upravnog odbora Fonda za razvoj neprofitnog sektora AP Vojvodine
- ✓ Ana Segedinski, v.d. direktora Fonda za razvoj neprofitnog sektora AP Vojvodine
- ✓ dr Miša Đurković, istraživač Instituta za evropske studije
- ✓ Dušan Kaličanin, teoretičar medija
- ✓ Nemanja Milenković, direktor Televizije Vojvodine
- ✓ mr Andrej Fajgelj, direktor Centra za savremenu edukaciju

UČESNICI

Predstavnic/e pokrajinskih institucija i fondova, predstavnici/e nevladinih organizacija, predstavnici/e medija, građani/ke

UVOD

Javna rasprava *“Mogu i hoću - protiv siromaštva”*, s podnaslovom *“Borba protiv siromaštva razvojem sistema vrednosti putem medija”* organizovana je 17. oktobra, na Međunarodni dan borbe protiv siromaštva.

Osnovni cilj javne rasprave bio je da se ispita odnos medija, sistema vrednosti i borbe protiv siromaštva. U formulisanju cilja pošlo se od pretpostavke da su mediji u savremenom svetu najznačajniji činilac u razvoju vrednosti, a da je razvoj vrednosti rada preduslov bogatijeg društva.

Javna rasprava je za cilj imala i postavljanje osnova za izradu strategija i pokretanje aktivnosti.

Prema opštem mišljenju učesnika, javna rasprava bila je plodonosna, dinamična i ispunila je i opšte i posebne ciljeve koji su bili zadati.

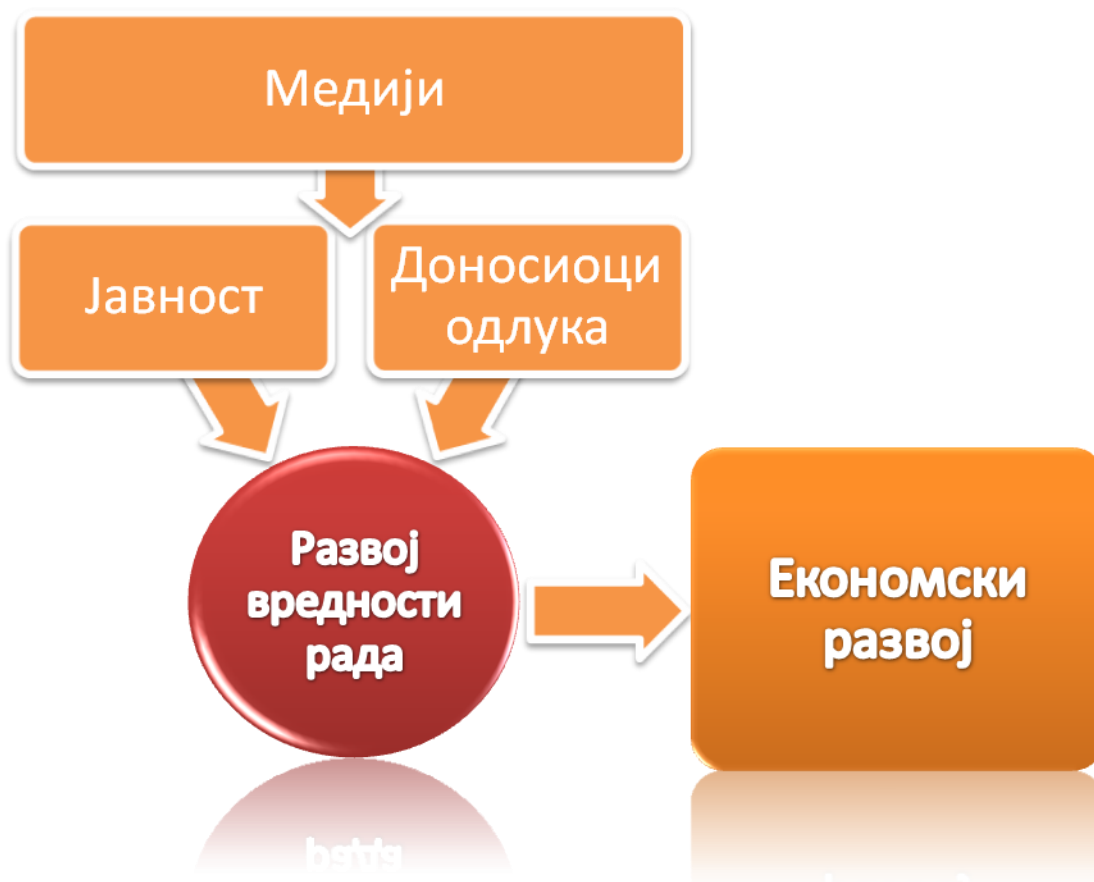
PROBLEM

- ✓ U Srbiji postoji kriza vrednosti rada.
- ✓ Mediji su u značajnoj meri doprineli eroziji sistema vrednosti. Naročito tokom krize devedesetih, mediji su učestvovali u postavljanju patoloških uzora, dok su pozitivni i legitimni načini za društveni uspeh bili zanemareni – na prvom mestu poštenu i vredni rad. To je jedan od razloga zašto se, posebno među mladima, razvio stav da se rad ne isplati, jer se do novca lakše dolazi na druge načine.
- ✓ Mit o neisplativosti rada vodi ka povećanju siromaštva: on ima za posledicu manji trud i lošije obavljen posao, što smanjuje produktivnost i dobit kompanija, a samim tim i životni standard građana.
- ✓ Siromaštvo naročito pogađa ugrožene grupe: invalide, romi, žene, mlade i stare. Javnost, čak i ako se bavi njihovim problemima, ne bavi se kako da im bude bolje.
- ✓ Kod mladih, koji treba da budu pokretačka snaga društva, primećuje se problem pasivnosti i nedostatka vizije. Prema Andoru Luhoviću iz Studentske asocijacije FTN, "Svi čekaju da dobiju, a neće da daju".
- ✓ Istraživanja javnog mnjenja jasno pokazuju da je za građane/ke ubedljivi prioritet ekonomski razvoj. Uprkos tome, ta tema nije u žiži interesovanja medijske javnosti.
- ✓ Kada se mediji bave siromaštvom, oni po socijalističkom uzusu postavljaju pre svega pitanje raspodele bogatstva.

POTREBA

- ✓ Borba protiv siromaštva zahteva razvoj normalne i pozitivne vrednosti rada. Najefikasniji način borbe protiv siromaštva je stvaranje bogatstva, a najodrživiji način bogaćenja je rad.
- ✓ Potrebno je da mediji doprinesu izlasku iz krize u čijem stvaranju su učestvovali. Odgovornost u izgradnji normalnog sistema vrednosti u društvu posebno se odnosi na javne radiotelevizijske servise Srbije i Vojvodine.
- ✓ Srbija je deo globalnih ekonomskih procesa koji predstavljaju izazov i velikim svetskim privredama, poput onih iz EU. Promena nasleđenog ekonomskog sistema za Srbiju nije izbor, već neizbežan izazov koji treba što efikasnije rešiti.
- ✓ Umesto raspodele unutar siromašnog društva, mediji treba da postave pitanje stvaranja nove vrednosti.
- ✓ U tom smislu, pozitivna iskustva iz država koje su po kulturi i položaju bliske našoj – Grčka, Italija, Španija – sugerišu razvoj porodičnog preduzetništva.
- ✓ Ugroženim grupama treba obezbediti pravo na rad, kao izvor prihoda, lične afirmacije i pune integracije u društvo. Vladimir Teofanović, predsednik Udruženja cerebralne i dečije paralize za srednjobanatski okrug na raspravi je izjavio: “Mi hoćemo da radimo... Hoćemo posao, ne pomoć već zaradu.”
- ✓ Naročito treba motivisati mlade da radom stižu do uspeha i rešenja svojih i društvenih problema.

- ✓ Mediji i javnost treba da razvijaju interakciju i uzajamnu odgovornost:
 - Mediji, naročito lokalni i regionalni, treba da se posvete prioritarnim temama sredine u kojoj i za koju emituju program/prave informacije. Najveći prioritet je ekonomski razvoj.
 - Sa druge strane, na medije treba delovati spolja, što je odgovornost nevladinih organizacija; otvarajući nove teme, one vrše pozitivan pritisak za uspostavljanje interakcije.

CILJEVI

- ✓ Pokretanje javne debate o temi ekonomskog razvoja doprinosi borbi protiv siromaštva.
- ✓ Razvoj vrednosti rada omogućava stvaranje bogatijeg društva.

AKTIVNOSTI

- ✓ Mediji ostvaruju uticaj na razvoj vrednosti u društvu kroz pridavanje značaja određenim temama (agenda-setting) i kroz postavljanje uzora. Konkretni predlozi:
 - Zastupaju se teme radne etike, preduzetničkog duha, stvaranja nove vrednosti i razvoja ekonomije.
 - Javnosti se predstavljaju (intervjui, emisije, članci...) pojedinci koji su do uspeha došli radom (npr. intervju sa najboljim studentom Novosadskog univerziteta). Pozitivno iskustvo iz sveta: čest medijski siže u Americi i drugim razvijenim zemljama "self-made man".
- ✓ Nevladine organizacije izrađuju materijale koje podnose medijima, naročito javnim RTV servisima Srbije i Vojvodine, koji, prema Zakonu o radiodifuziji, imaju i obavezu da emituju programe nezavisnih RTV produkcija. Konkretni predlozi:
 - Reklamni spotovi za afirmaciju radne etike.
 - Reality Show serijali koji se bave radom:
 - "Bekstejdž" – radni naziv za serijal koji bi se bavio estradom iz drugačijeg ugla, izvan bine. Serijal bi učinio vidljivom činjenicu da iza igre i pesme po pravilu stoji naporan rad.
 - "Sam svoj gazda" – radni naziv za serijal koji bi se bavio osnivanjem sopstvenog preduzeća, od ideje do ostvarenja i rezultata. U tu svrhu mogli bi se pratiti korisnici startap kredita Fonda za razvoj Autonomne Pokrajine Vojvodine, kojih je do sada bilo oko 600 (po milion dinara), a da je samo

jedan medij izvestio o tome. Pozitivno iskustvo iz sveta: popularni međunarodni serijal "Apprentice"

- "Kreni" – radni naziv za serijal koji bi se bavio početnom fazom osnivanja preduzeća (npr. pravno-administrativnim zahtevima) i imao za cilj da preduzetništvo približi prosečnom/oj građaninu/ki kroz konkretne primere i uputstva. Pozitivno iskustvo iz sveta: startap serijali (Švajcarska). Poslednja dva serijala bi ujedno mogli da istražuju potrebe privrede i nude ideje, naročito za porodično preduzetništvo.
- ✓ Zastupaju se prava ugroženih grupa na rad i zaradu. Konkretni predlozi:
 - Reportaže o francuskim CAT (Centre d'action par le travail – Centar za akciju radom) koji omogućavaju integraciju invalida tako što ih organizuje u privatna preduzeća, u početku subvencionirana a zatim sve samostaljnija i često veoma uspešna.
 - Projekat afirmacije rada i znanja u romskoj populaciji preko organizovanja koncerata najboljih romskih studenata (dr Svenka Savić).
- ✓ NVO organizuju stalne edukacije novinara na teme vrednosti rada i radne etike. Obuka novinara za pisanje o tim temama je i osnovni preduslov da bi se ove teme ozbiljno i sistematično obrađivale u medijima.
- ✓ Svi učesnici javne rasprave se umrežavaju putem razmene adresa elektronske pošte.

IZDVAJAMO

- ✓ Nemanja Milenković, direktor Televizije Vojvodine, uputio je ponudu da se na e-mail planiranje@rtv.co.yu upute svi konkretni predlozi za poboljšanje programa RTV, kada su u pitanju teme siromaštva, rada i radne etike.
- ✓ Miroslav Vasin, pomoćnik pokrajinskog sekretara za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova, posebno je istakao ulogu NVO u borbi protiv siromaštva.
- ✓ Dr Branko Vidicki, iz Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje i kulturu, naveo je da je uloga medija u smanjenju siromaštva nezaobilazna.

